



ELS CURSOS NATURALISTES DE LA INSTITUCIÓ



» **PROGRAMA
2018**



» INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ

Per formalitzar la inscripció, cal posar-se en contacte, com a mínim, deu dies abans de l'inici del curs, amb la Secretaria de la ICHN, donant el vostre nom, adreça electrònica, número de telèfon i DNI.

Una vegada feta la preinscripció, cal fer l'ingrés de la matrícula al compte de la ICHN, a MicroBank ES51-0133-3001-2042-0000-2683, fent constar el vostre nom i el del curs al qual us matriculeu. La inscripció es considerarà vàlida després d'haver realitzat el pagament.

En el cas que una persona vulgui anul·lar la inscripció, només recuperarà el 80 % de l'import, sempre que ho sol·liciti amb una antelació mínima de quinze dies respecte a l'inici del curs.

Els cursos estan limitats a 20 places. La matrícula es farà per rigorós ordre d'inscripció, d'acord amb la data de l'ingrés de la matrícula. Hi haurà una llista d'espera per cobrir baixes eventuals.

Els cursos que no comptin amb un nombre mínim d'assistents es podran anul·lar i es retornarà l'import íntegre de la inscripció.

Els socis de les entitats adherides a la ICHN, els de la SCB i els de la FEEC, tindran el mateix preu d'inscripció que els socis de la ICHN.

El preu de la matrícula dels cursos inclou l'assistència a les sessions teòriques i pràctiques, la documentació i l'assegurança per accident o danys a tercers. El transport, els àpats i l'allotjament no hi són inclosos.

En funció de les condicions climatològiques i tenint en compte que es tracta de cursos de camp, majoritàriament, cal portar l'equipament adequat (roba d'abric, impermeable, calçat adequat, aigua, barret, protecció solar, protecció contra insectes, etc.). Els desplaçaments durant els cursos es faran a peu o amb els vehicles dels assistents.

Posteriorment, s'enviarà un certificat d'assistència als que hagin assistit al curs amb aprofitament.

PER A MÉS INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ:

Secretaria de la ICHN.

De dilluns a divendres.

Tel: 933 248 582; a/e: ichn@iec.cat.

1

EL RIU CORB. NATURA I PAISATGE.

DATES

28 i 29 d'abril de 2018

PROFESSORAT

Andreu Serés, biòleg; i Delfi Sanuy, biòleg, Universitat de Lleida.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp. Dinar i beguda. El desplaçament es farà amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 28 d'abril, a les 10 h, al Castell dels Comtes, Santa Coloma de Queralt (la Conca de Barberà).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració, els residents als municipis de la conca del riu Corb i els estudiants de la Universitat de Lleida és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

El curs pot ser reconegut com a crèdit de lliure elecció per la UdL si es formalitza la matrícula corresponent.

DISSABTE

De 10 a 12 h. Presentació del curs. Introducció al riu Corb.

De 12 a 14 h. Itinerari geològic, botànic, ambiental i humà per la part alta de la vall: la font del Corb (Rauric); les Obagues del riu Corb.

De 14 a 15 h. Dinar de camp.

De 15 a 20 h. Continuació de l'itinerari: el molí d'Albió; el balneari de Vallfogona; el substrat litològic (Vallsanta); la peixera de Nalec; el camí de l'obaga (Nalec, Rocafort, Vilet, Maldà).

L'activitat del dissabte clourà amb un tast de vins del riu Corb a l'Olivera Celler de Vallbona de les Monges i, optativament, amb un sopar a Rocallaura Cafè (menú tancat a 18 €).

DIUMENGE

De 9.30 a 14.30 h. Continuació de l'itinerari: la Siquia Gran de Sant Martí, regs històrics; el fals Corb; l'Entollada de Belianes, les graves del con al·luvial; serra de les Pletes; els secans de Belianes i Preixana; ZEPA i LIC; la transició entre la pedra seca i la tàpia; vegetació: carrascars, brolles i timonedes i vegetació arvense; estructures de protecció contra les rubinades; el pas dels Tres Ulls i el final del riu Corb.

2

LA GESTIÓ DE LES POBLACIONS D'AMFIBIS



DATES

5 i 6 de maig de 2018

PROFESSORAT

Diego Martínez Martínez, tècnic de fauna, Forestal Catalana, DARPM.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, especialment repel·lent d'insectes i gorra o barret. El desplaçament es farà amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 5 de maig, a les 10 h, al Museu de les Terres de l'Ebre, Amposta (el Montsià).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els residents a les Terres de l'Ebre és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

DISSABTE

De 10 a 13.30 h. Presentació del curs. Sessió teòrica: afectació antròpica a les poblacions d'amfibiis; gestió enfront del canvi climàtic; gestió davant les malalties emergents.

De 13.30 a 15.30 h. Dinar de camp o en establiments de restauració propers.

De 15.30 a 19 h. Sessió teòrica. Urodels, identificació, gestió i problemàtica.

DIUMENGE

De 10 a 12 h. Sessió teòrica. Anurs: Identificació, gestió i problemàtica.

De 12 a 13.30 h. Sortida de camp a la serra de Cardó.

De 13.30 a 15.30 h. Dinar de camp o en establiments de restauració propers.

De 15.30 a 19 h. Sortida de camp a la serra de Montsià.

3

AUS RAPINYAIRES. IDENTIFICACIÓ, SEXAT I DATAT.



DATES

12 i 13 de maig de 2018

PROFESSORAT

Fran Trabalon (Delegació de la Garrotxa de la ICHN); i Alex Oller (CAC, CR-SEO). Autors de la Guia de Rapinyaires de Catalunya.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, especialment binocles i guies de camp. El desplaçament es farà amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 12 de maig, a les 10 h, a Can Jordà, Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els residents als municipis de l'àmbit del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

DISSABTE

De 10 a 11.30 h. Presentació del curs. Sessió teòrica: les característiques generals dels rapinyaires; la muda.

D'11.30 a 14 h. Sortida de camp per la vall d'en Bas.

De 14 a 16 h. Dinar de camp o en establiments de restauració propers.

De 15 a 20 h. Sessió teòrica: identificació, sexat i datat dels accipitriformes.

DIUMENGE

De 10 a 13.30 h. Sortida de camp pel pla de Tortellà.

De 13.30 a 15 h. Dinar de camp o en establiments de restauració propers

De 15 a 18.30 h. Sessió teòrica: identificació, sexat i datat dels falconiformes.

4

EL PERMIÀ I EL TRIÀSIC ALS PIRINEUS.

EL REGISTRE DE LA MAJOR EXTINCIÓ A LA TERRA.

DATES

19 i 20 de maig de 2018

PROFESSORAT

Eudald Mujal, geòleg, Institut Català de Paleontologia; Josep Fortuny, geòleg i biòleg, Institut Català de Paleontologia.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, especialment protecció solar. El desplaçament es farà amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 19 de maig, a les 10.30 h, a la seu del Parc Natural de l'Alt Pirineu, Llavorsí (el Pallars Sobirà).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els habitants dels municipis de l'àmbit del Parc Natural de l'Alt Pirineu és de 25 €, per als altres inscrits és de 45 € (estudiants i aturats 30 €).



DISSABTE

De 10.30 a 14 h. Presentació del curs. Sessió teòrica: els períodes Permian i Triàsic, registre geològic i paleontològic global.

De 14 a 15.30 h. Dinar de camp o en establiments de restauració propers.

De 15 a 18.30 h. Sessió teòrica: el Permian: un planeta àrid, el gran repte per la supervivència; el Triàsic, la recuperació dels ecosistemes i l'aparició de les faunes modernes.

DIUMENGE

De 10 a 14.30 h. Sortida de camp: el context geològic, mirador de Rubió; el Permian, aflorament al voltant del despoblat de Santa Creu; el Triàsic, afloraments del Port del Cantó, jaciment paleontològic de Guils del Cantó i afloraments propers; col·loqui i discussió final.

5

CIGALES DE CATALUNYA.



DATES

9 i 10 de juny de 2018

PROFESSORAT

Stéphane Puissant, Institut de Systématique, Evolution, Biodiversité (Sorbonne Universités, Muséum National d'Histoire Naturelle).

CAL QUE PORTEU

Ordinador portàtil amb els programes que es lliuraran als inscrits degudament instal·lats. Per aprofundir al màxim els continguts, és recomanable disposar d'un aparell d'enregistrament de sons.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 9 de juny, a les 10 h, al Casal de l'Albera, la Jonquera (l'Alt Empordà).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN i els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

Es recomana allotjar-se i utilitzar els serveis de restauració del Casal de l'Albera. A l'hora de fer la inscripció al curs podeu demanar més informació sobre com fer la reserva en condicions més favorables.

DISSABTE

De 10 a 13 h. Presentació del curs. Sessió teòrica. El so, nocions de física acústica. Programari acústic. El so dels animals, anàlisi de les emissions sonores.

De 13 a 15 h. Dinar de camp o al Casal de l'Albera.

De 15 a 18 h. Sessió teòrica. Les cigales: acústica i identificació; ecologia i etologia; diversitat. L'equip de gravació: gravadores, micròfons, detectors d'ultrasons. Us dels dispositius i enregistrament de sons. Fotografia, captura i preparació dels exemplars.

DIUMENGE

De 10 a 13 h. Sortida de camp. Detecció de les diferents espècies: per l'oïda i amb detector d'ultrasons. Tècniques d'apropament: modefurtiu i mode attractiu. Fotografia; enregistrament de cants. Captura.

De 13 a 15 h. Dinar de camp o al Casal de l'Albera.

De 15 a 18 h. Sessió teòrica. Anàlisi de les emissions sonores enregistrats amb l'ajuda del programari corresponent. Filtrat del so. Anàlisi de l'estructura del ventall d'amplitud d'un oscil·lograma.

El curs s'impartirà en llengua francesa però hi haurà un servei de traducció simultània al català.

6

ELS INSECTES DE CATALUNYA. UN PETIT GRAN MÓN PER DESCOBRRIR.



DATES

16 i 17 de juny de 2018

PROFESSORAT

Pere Luque, entomòleg, conservador de Ciències Naturals del Museu de les Terres de l'Ebre; i José Manuel Sesma, entomòleg, director de la galeria d'invertebrats de Biodiversitat Virtual.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, especialment protecció solar. Els desplaçament es faran al peu o en cotxe particular.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 16 de juny, a les 10.30 h, a la Rectoria, centre de visitants-agrobotiga, Alinyà (l'Alt Urgell).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els residents a l'espai Natura Muntanya d'Alinyà és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

Es disposa d'un nombre limitat de places d'allotjament gratuït, demaneu més informació a l'hora de fer les inscripcions.

DISSABTE

De 10.30 a 14 h. Presentació del curs. Sessió teòrica: els insectes, identificació hàbitats; les espècies amenaçades; gestió i conservació; material de consulta.

De 14 a 16 h. Dinar de camp o en establiments propers.

De 16 a 19 h. Sortida de camp: observació i determinació d'insectes al seu entorn. No es realitzaran captures amb mort, només fotografies. Col·locació de paranys de captura.

De 19 a 21 h. Sessió teòrica: visionat de les imatges realitzades. Identificació d'espècies. Pujada d'imatges a Biodiversidad Virtual.

De 21 a 22 h. Pausa per sopar.

A partir de les 22 h. Sortida de camp: visita als paranys de llum i determinació dels exemplars capturats. Alliberament dels exemplars capturats.

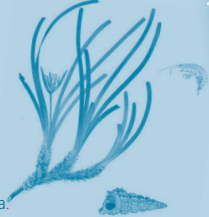
DIUMENGE

De 10 a 14 h. Sortida de camp: observació d'insectes al seu entorn; recollida dels paranys col·locats el dia anterior. Clausura del curs.

7

INVERTEBRATS AL- GUÍCOLES MARINS.

BIODIVERSITAT I MÈTODES D'ESTUDI



DATES

18, 19 i 20 de juny de 2018

PROFESSORAT

Manuel Ballesteros, Universitat de Barcelona.

CAL QUE PORTEU

Ordinador portàtil, càmera de fotos compacta i llibreta d'apunts.

LLOC DE TROBADA

Dilluns 18 de juny, a les 15 h, al Laboratori d'Invertebrats de la Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els estudiants de la Universitat de Barcelona és de 25 €, per als altres inscrits és de 45 € (estudiants i aturats 30 €).

DILLUNS

De 15 a 18 h. Sessió teòrica i de laboratori: explicació teòrica amb PowerPoint sobre els invertebrats al·guícoles marins i la seva biodiversitat; mètodes de recoll·lecció; observació en viu de material fresc.

DIMARTS

De 15 a 18 h. Sessió teòrica i de laboratori: separació de material conservat; identificació dels principals tàxons.

DIMECRES

De 15 a 18 h. Sessió teòrica i de laboratori: identificació dels principals tàxons (continuació); quantificació; obtenció d'índexs de biodiversitat; elaboració de resultats. Posta en comú dels grups de treball.

8

L'EVOLUCIÓ DEL PAISATGE ALS PIRINEUS.



DATES

29 i 30 de juny i 1 de juliol de 2018.

PROFESSORAT

Raquel Cunill, Ermengol Gassiot, Albert Pèlachs, Aaron Pérez Haase, Ramon Pérez Obiol, Joan Manuel Soriano i Josep Ventura. GRAMP, Departament de Geografia, Universitat Autònoma de Barcelona.

CAL QUE PORTEU

El curs implica caminades llargues i desnivells acusats, cal dur roba i calçat de muntanya, així com estar habituat a fer sortides de camp. Menjar i beguda.

LLOC DE TROBADA

Refugi del Gerdar, Alt Àneu (el Pallars Sobirà). Divendres 29 i dissabte 30 de juny, a les 8.45 h; diumenge 1 de juliol, a les 7.45 h.

PREU

El curs és gratuït però cal fer la inscripció trucant al 619 044 476 o bé enviant un c/e a refugidelgerdar@gmail.com abans del 20 de juny de 2018. Es recomana allotjar-se i utilitzar els serveis de restauració del refugi del Gerdar (feu la reserva el mateix moment de fer la inscripció al curs).

DIVENDRES

De 8.45 a 19 h. Els canvis en el paisatge vegetal al llarg de l'Holocè: 11.000 anys de geohistòria ambiental a partir dels testimonis sedimentaris (registre de macrorestes, contaminació ambiental, senyals d'incendi i dinàmica geomorfològica). Sortida de camp a la Ribera d'Aiguamòg (Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici). Dinar de camp.

DISSABTE

De 8.45 a 19 h. L'estudi multidisciplinar de l'evolució del paisatge: el context geomorfològic d'un registre excepcional i les tècniques a aplicar (antracologia, arqueologia, fonts documentals, palinologia i pedo-antracologia). Sortida de camp als Clots de Rialba (Parc Natural de l'Alt Pirineu). Dinar de camp.

DIUMENGE

De 7.45 a 14 h. El paisatge vegetal de l'aveseta de València d'Àneu: una aproximació a l'empremta antròpica (darrers mil·lennis de geohistòria ambiental mitjançant la palinologia, l'antracologia i l'arqueologia). Sortida de camp a la Mata de València (Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici).

» HI COL·LABOREN



Ajuntament de
Santa Coloma de Queralt



Parc Natural
de l'Alt Pirineu



ICP^{CS}

Institut Català de Paleontologia
Miquel Crusafont



Associació Leader
de Ponent



FOTOGRAFÍA
y BIODIVERSIDAD

GRAMP



Parc Natural
de la Zona Volcànica
de la Garrotxa



Durant els cursos es poden fer fotos o enregistrar imatges que la ICHN pot utilitzar en les seves activitats de difusió, d'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, article 6.1, i d'acord amb el Reial decret legislatiu 1/1996, de la Llei de propietat intel·lectual. Podeu exercir el vostre dret d'oposició enviant un missatge a ichn@iec.cat. La ICHN garanteix la confidencialitat en el tractament de les dades personals d'acord amb el que estableix la legislació vigent.

»» **ORGANITZA**

ICHN

**Institució Catalana
d'Història Natural**

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Carrer del Carme, 47 • 08001 Barcelona
Telèfon 933 248 582 • FAX 932 701 180

A/e: ichn@iec.cat • A/i: <http://ichn.iec.cat>

»» **AMB EL SUPORT**



Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

